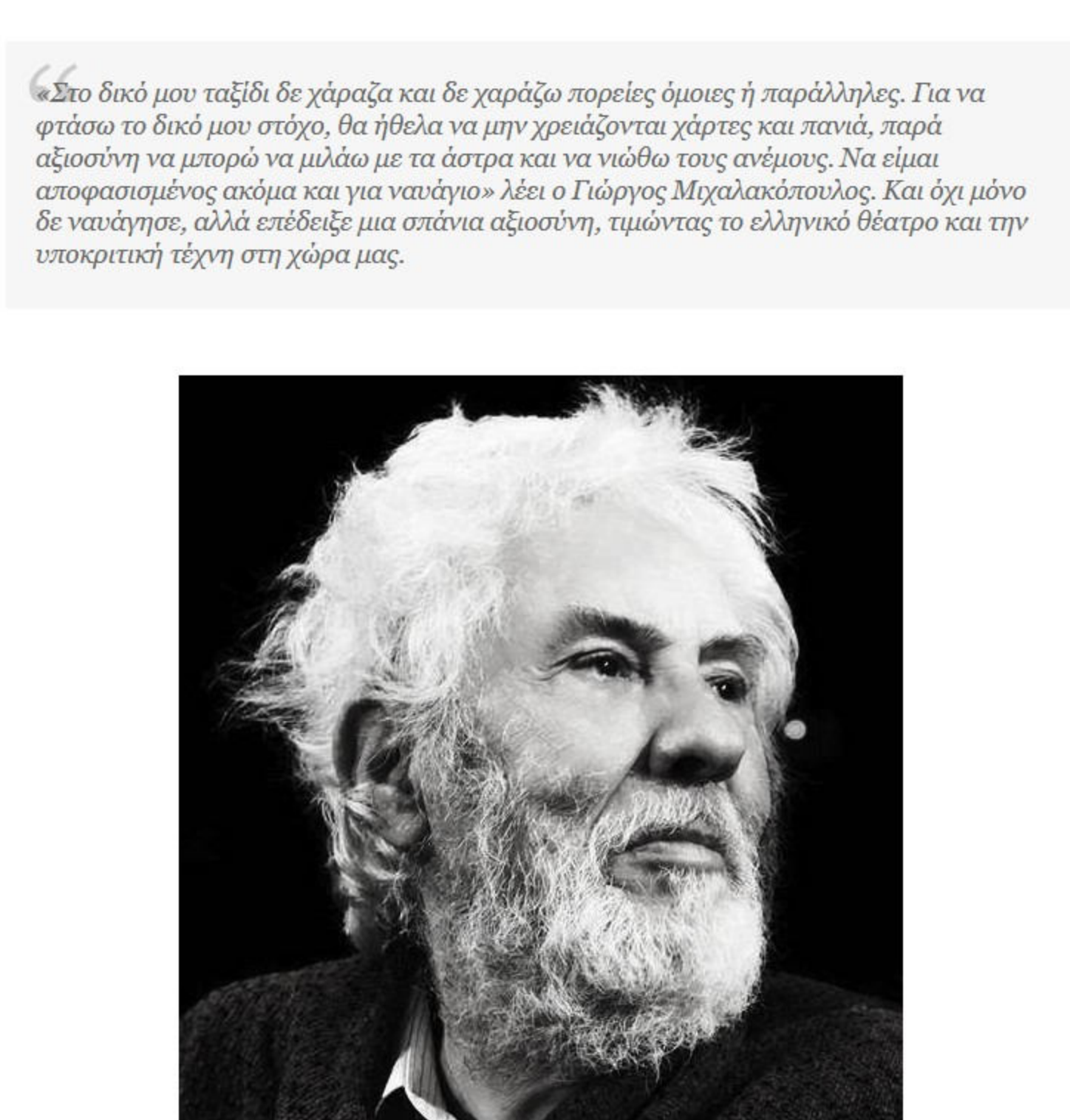


© 19/10/2016, 12:05 PM

✓ **Γιώργος Μιχαλακόπουλος: «Νιώθω να εκθέτω τον εαυτό μου, την ουσιαστική μου αλήθεια, όχι την κοσμική, της καθημερινότητας και της συναλλαγής» // Συνέντευξη στον Γιώργο Δουατζή**

(Σεπτέμβριος 2006)

Η σειρά παλαιότερων συνεντεύξεων του Γιώργου Δουατζή με ανθρώπους των Γραμμάτων και των Τεχνών, τις οποίες δημοσιεύει το Fractal, έρχεται σίγουρα στην καρδιά της ζωής και των απόψεων προσωπικοτήτων που σημάδεψαν με το έργο τους το σύγχρονο πολιτιστικό γίνεσθαι. Η επαγγελματισμένη τους σε ηλεκτρονική μορφή κάνει ευκολότερη την πρόσβαση σε ένα ενδιαφέρον υλικό με διαχρονική αξία.



“Στο δικό μου ταξίδι δε χάραξα και δε χαράζω πορείες όμοιες ή παράλληλες. Για να φτάσω το δικό μου στόχο, θα ήθελα να μην χρειάζομαι χάρτες και πανιά, παρά αξιοσύνη να μπορώ να μιλάω με τα άστρα και να νιώθω τους ανέμους. Να είμαι αποφασισμένος ακόμα και για ναυάγιο» λέει ο Γιώργος Μιχαλακόπουλος. Και όχι μόνο δε ναυάγησε, αλλά επέδειξε μια σπάνια αξιοσύνη, τιμώντας το ελληνικό θέατρο και την υποκριτική τέχνη στη χώρα μας.

– Το δικό σας παρελθόν...
 – Το δικό μου παρελθόν έχει σχέση με το παρόν μου και ελπίζω το αύριο να είναι το άθροισμα αυτών των δύο. Άθροισμα που περιέχει σκληρή δουλειά, επιλογές, μέτρο, λάθη, μνήμη και σεβασμό στις μικρές και μεγάλες αξίες της ζωής μας. Το δικό μου χτες ήταν η αρχή ενός άγνωστου ταξιδιού.

– Εφοδία στο ταξίδι:
 – Μοναδικά εφοδία είχα ο μπουσούλας του θεάτρου που μου έμαθε ο δάσκαλος μου Κάρολος Κουν και η ανατροφή που πήρα από το σπίτι μου. Πολύτιμα και τα δύο, γιατί μου έδωσαν τη δυνατότητα να είμαι ανοιχτός στη τέχνη του θεάτρου και στην κοινωνία. Την τέχνη του θεάτρου πρέπει να μάθεις να την υπηρετείς σαν θρήσκος και κερσόλυκος μαζί.

– Ταξίδι σημαίνει πορεία ή τελικός προορισμός;
 – Το ταξίδι, η πορεία είναι η γοητεία.

– Το αύριο:
 – Το αύριο θα ήθελα να είναι άγνωστο, για να είναι γοητευτικό. Να φέρνει τη σοφία από την πείρα των λαθών μου και να είναι αξιόπιστο, αναγνωρίσιμο από το χτες και το σήμερα.

– Πρώτο θεατρικό σκίρτημα:
 – Το πρώτο σκίρτημα ήταν στην τρίτη δημοτικού, όταν απήγγελα ένα ποίημα και κάτι κινήθηκε μέσα μου. Έπαιξα πρώτη φορά, τελειώνοντας το πέμπτο Γυμνάσιο στα Εξάρχεια, στην εκάστη παράσταση στο θέατρο Κεντρικών. Αρκετοί από εκείνο το Γυμνάσιο γίνανε ηθοποιοί, κατέβηκαμε στο υπόγειο του θεάτρου Τέχνης.

– Πότε είπατε «τώρα θα γίνω ηθοποιός»;
 – Δεν το ήθελα. Από φόβο και ευθύνη. Φοβόμουν. Θυμάμαι ότι ο γυμνασιάρχης παράτρυνε τους γονείς μου να με στείλουν σε Δραματική Σχολή.



– Και φτάνετε για εξετάσεις στον Κουν.
 – Την ημέρα των εισαγωγικών εξετάσεων κόντευα να σκοτωθώ. Δεν ήξερα το χώρο, είχε δυο σκαλάκια που δεν τα είδα και βρέθηκα πεσμένος φαρδύς – πλατύς μπροστά στην επιτροπή. Θυμάμαι τον Βασίλη Διαμαντόπουλο που ήταν στην επιτροπή, να γράλει με αυτό το χαμψιό τρόπο που γυάλισσε ο Βασίλης... Εγώ, να ανοίξει η γη να με καταπέσει. Που να φανταζόμουν ότι χρόνια μετά θα έπαιζα μαζί του και θα είχαμε αυτή την ηττημένη επιτυχία με το «Εκείνος κι Εκείνος» του Μουραόλη... Όταν σκημάθηκα, το βέξι μου είδα πήγαινε στον πολυβάλο. Έτρεμα από το τρακ. Είπα ένα ποίημα του Καβάφη και τελικά πέρασα. Φαίνεται πως το μάτι του Κουν έβλεπε παραπάνω από το τρακ μου.

– Κι από εκεί αρχίζει το ταξίδι όπως λέτε.
 – Το υπέροχο ταξίδι. Τελειώνοντας τη Σχολή πήγα στο θέατρο Τέχνης, έπαιξα στους Όρνιθες κι έμεινα εκεί ένα χρόνο. Πρώτη μου επιτυχία. Τα «Νέα παιδιά» του Αντρέ Ζωζέλακου. Αμέσως μετά με πήρε ο κώστας Μουσουρής. Τότε λέγαμε ότι αυτός είναι το τελειώσε του θεάτρου. Όποιοι δούλευε μαζί του κι έκανε επιτυχία, ήταν αποδεκτός πλέον στο ελεύθερο θέατρο. Τρία χρόνια εκεί και μετά με πήρε η φόρα του θεάτρου.

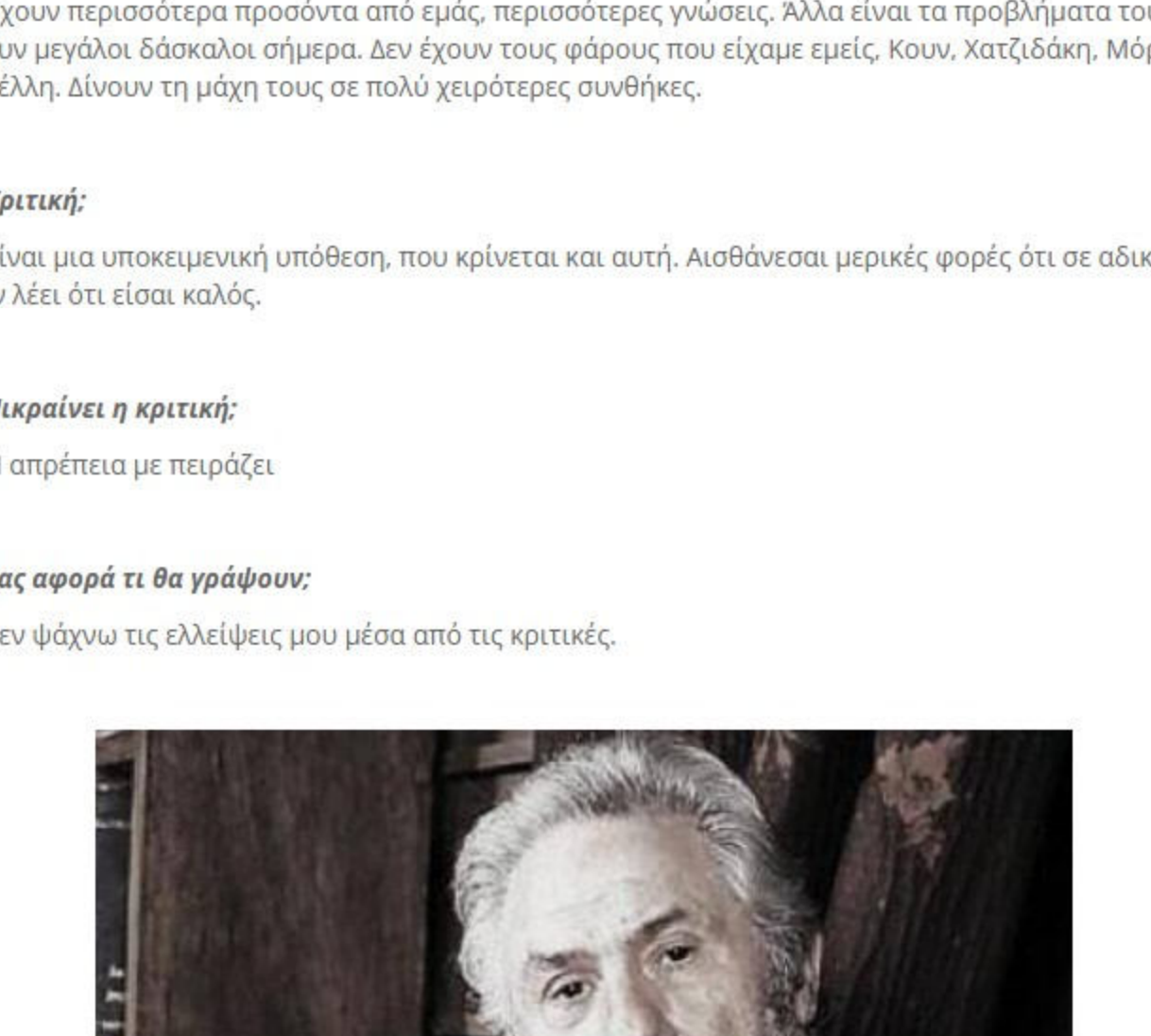
– Τι σας ζεσταίνει περισσότερο στο θέατρο;
 – Η άμεση επικοινωνία με τον κόσμο. Η ερωτική πράξη που συντελείται μεταξύ σκηνής και πλατείας. Αυτό το μυστηριώδες μπάλακι που παίζεται, είναι ένα καταπραϊντικό ταξίδι. Οι πινακίδες, το τριξίμο της κερκέρας ώρες, όπως λένε διάφοροι. Εγώ νιώθω αυτό που πρέπει να νιώθω ο ηθοποιός. Νιώθω να εκθέτω τον εαυτό μου, την ουσιαστική μου αλήθεια, όχι την κοσμική, της καθημερινότητας και της συναλλαγής. Είμαι συνεχώς διαθέσιμος πάνω στη σκηνή.



– Η επανάληψη δεν φθείρει;
 – Δεν είναι επανάληψη, είναι μια συνεχής, μια καινούργια κατάκτηση.

– Κάθε παράσταση και άλλη;
 – Βεβαίως. Έχεις άλλον τροφοδέκτη από κάτω, άλλο κοινό. Μια παράσταση μπορεί να είναι καλύτερη από την άλλη, επειδή έχει καλύτερο αποδέκτη. Αν ήξερα οι θεατές το μερτικό τους σε μια καλή παράσταση, θα φεύγαμε διπλάσια ευτυχισμένοι από την αίθουσα. Ο κόσμος είναι συντελεστής της παράστασης.

– Η τηλεόραση, ο φακός της κάμερας;
 – Ο φακός ως μέσο, έχει ενδιαφέρον. Αν φανταστούμε ότι είμαστε σε χειρουργείο και κάνουμε χειρουργία, με τον κινηματογράφο και την τηλεόραση κάνουμε χειρουργία με νυστέρι. Στο θέατρο με παραδοσιακό μαχαίρι. Στο θέατρο πρέπει να είσαι πιο κουβαρντάς και να έχεις και την αλήθεια σου μαζί.



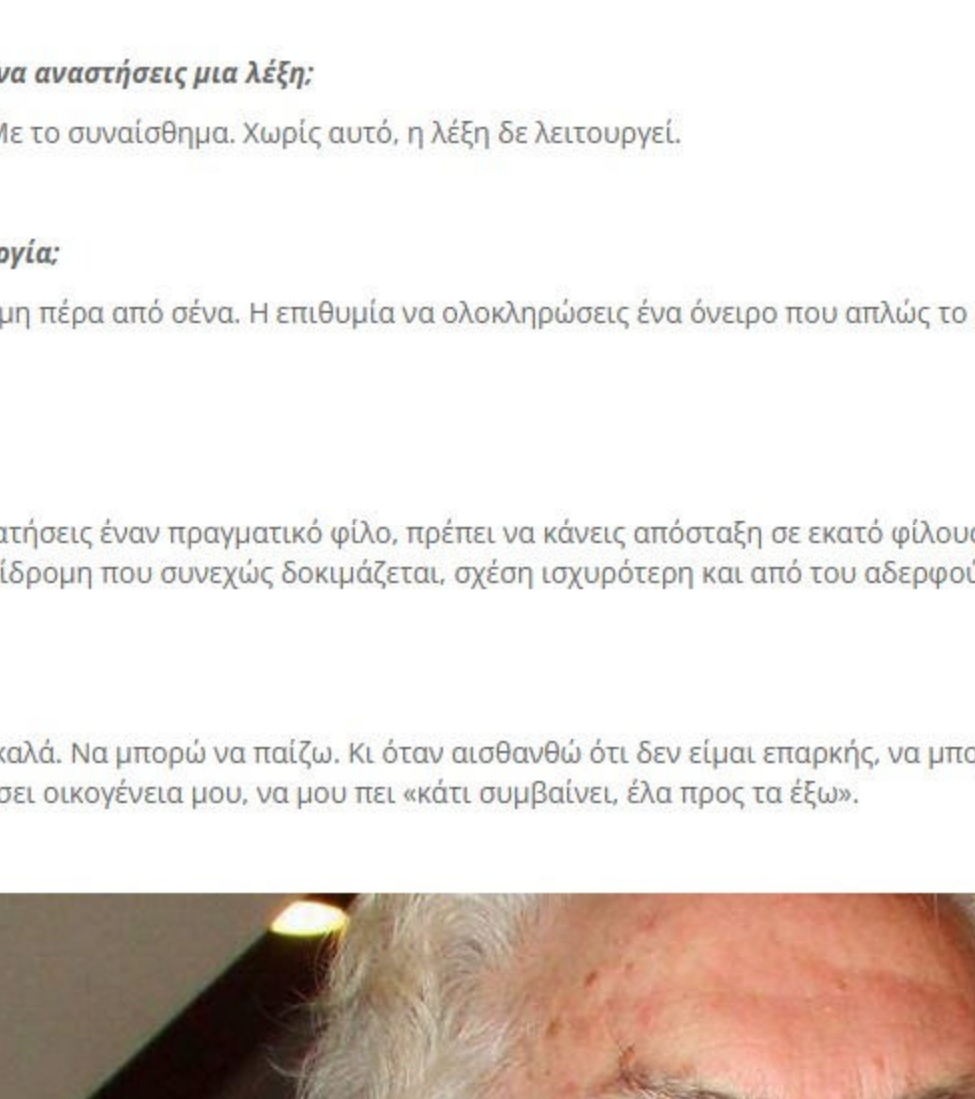
– Και στο φακό όχι;
 – Εκεί πρέπει να είσαι τογκούνης. Σε πλησιάζει πολύ κοντά ο φακός, που παίζει το ρόλο του θεατή και σε εκθέτει, πρέπει οι ποσότητες σου να εδωθούν στο ελάχιστο. Γι αυτό και είναι δύσκολη η διαδρομή ανθρώπων από την τηλεόραση και τον κινηματογράφο στο θέατρο, ενώ το αντίθετο είναι πολύ πιο εύκολο.

– Υπάρχει ένας μύθος γύρω από αυτό. Τάχα όταν παίζεις εσύ, ούτε αυτός, για να συνέλθω θα δίνω αρέσκεις – τέσσερις ώρες, όπως λένε διάφοροι. Εγώ νιώθω αυτό που πρέπει να νιώθω ο ηθοποιός. Νιώθω να εκθέτω τον εαυτό μου, την ουσιαστική μου αλήθεια, όχι την κοσμική, της καθημερινότητας και της συναλλαγής. Είμαι συνεχώς διαθέσιμος πάνω στη σκηνή.

– Αυτό προϋποθέτει μια γενναιοδωρία.
 – Είναι πολύ δύσκολο να γυμνώσεις. Να βγάξεις τα φύλλα από αυτό το κρεμμυδάκι που είσαι, να βγάξεις την ψυχή του. Να βγάξεις τους σοβάδες που σου έχει κολλήσει η μάνα σου, η οικονομική σου κατάσταση, η προσωπική σου ζωή. Να βγάξεις τις αλήθειες που έχεις στο μαξιλάρι σου.

– Δεν είναι και οι αλήθειες του συγγραφέα;
 – Είναι αλήθειες του συγγραφέα υπάρχουν, αλλά υλικό σου είναι η δική σου αλήθεια. Αυτό που λέμε για κάποιον, «αυτός ο ηθοποιός έχει φορτίο να παίξει αυτό το ρόλο».

– Τι θα πει φορτίο;
 – Ζωή. Το αν περνάει αδιάφορα ή βαθιά σου ότι συμβαίνει γύρω σου. Σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο. Ο καλλιτέχνης πρέπει να έχει ανοιχτά τα παραθύρια του. Αν δε βλέπει, κλείνεται σε μια εγωκεντρική γυάλα και δεν παράγει.



– Ο κοινωνικός ρόλος του ηθοποιού;
 – Είναι ουσιαστικά πολιτικός. Εφόσον καλλιέργει έναν άνθρωπο, τον οδηγείς σε καλύτερες επιλογές. Κατά συνέπεια επιλέγει και καλύτερους άρχοντες να διοικούν.

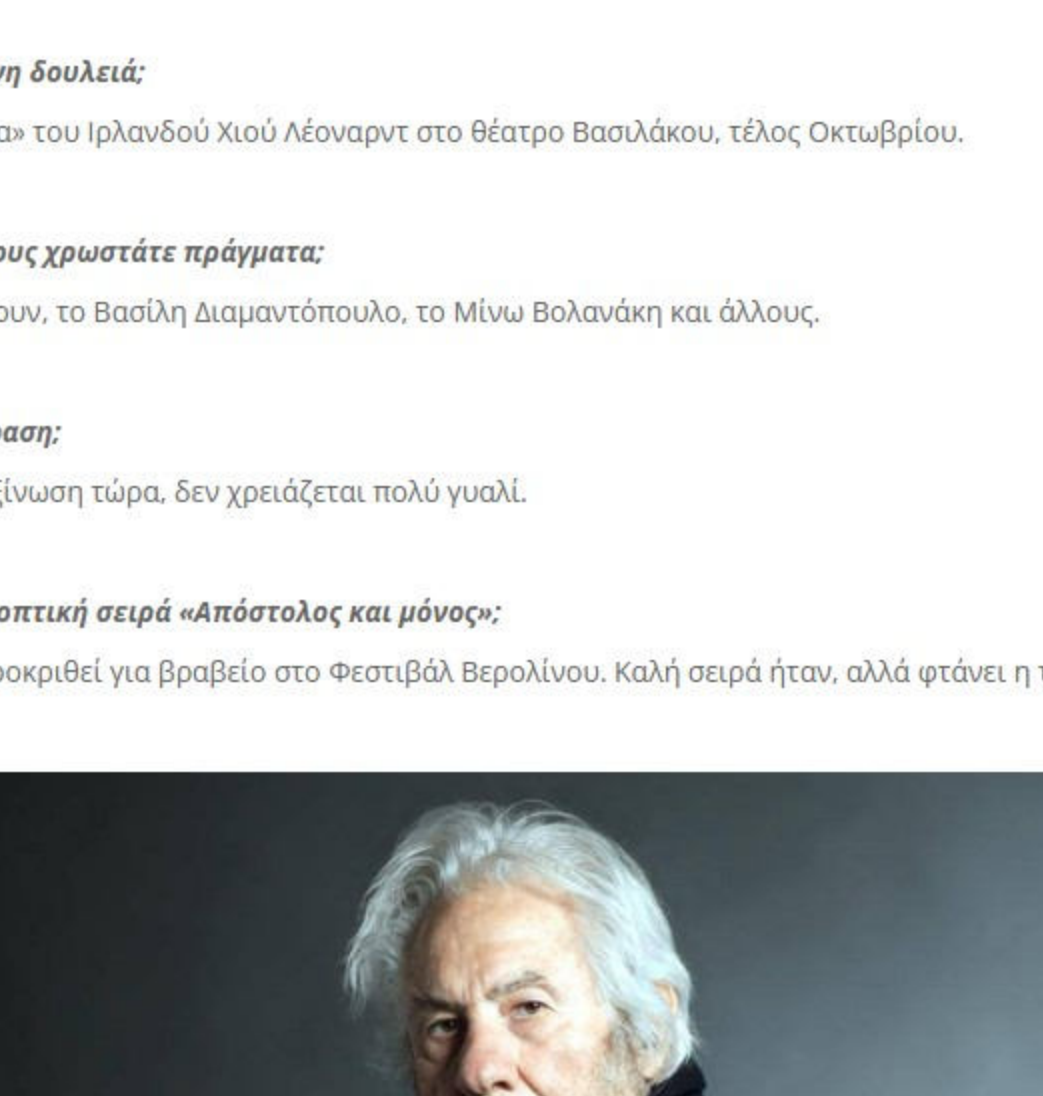
– Τι σημαίνει να παίζει κάποιος Αριστοφάνη;
 – Όταν παίζεις Αριστοφάνη, καταβαίνεις τη συνέχεια που έχει αυτός ο τόπος. Αισθάνεσαι ότι είναι διπλά σου ο Αριστοφάνης, είναι ο γείτονάς σου. Ως Έλληνας σίγουρα έβλεπες κεραίες, άλλες ευαισθησίες.

– Οι νέοι ηθοποιοί;
 – Έχουν περισσότερα προσόντα από εμάς, περισσότερες γνώσεις. Αλλά είναι τα προβλήματα τους, δεν υπάρχουν μεγάλοι δάσκαλοι σήμερα. Δεν έχουν τους φάρους που είχαμε εμείς, Κουν, Χατζιδάκη, Μόραλη, Καμπανέλλη. Δίνουν τη μάχη τους σε πολύ χειρότερες συνθήκες.

– Κριτική;
 – Είναι μια υποκειμενική υπόθεση, που κρίνεται και αυτή. Αισθάνεσαι μερικές φορές ότι σε αδικεί, ακόμα και όταν λένε ότι είσαι καλός.

– Πικραίνει η κριτική;
 – Η απρέπεια με πειράζει.

– Σας αφορά τι θα γράψουν;
 – Δεν ψάχνω τις ελλείψεις μου μέσα από τις κριτικές.



– Τι σας τρομάζει;
 – Η τσιγγουιά.

– Έντονη σύγκρουση που θυμάστε;
 – Την έχω σε διάκριση, με το «Θέατρο Σάτιρας» που έφτιαξα στην Τρικάρφων επί χούντας. Ναύγησε και στριμμάχτη οικονομικά. Δύσκολη εποχή. Έκανα δώδεκα χρόνια να ξεπεράσω το οικονομικό πρόβλημα. Τότε πληρώναμε τους ηθοποιούς ξέρετε...

– Η ποιητικότητα του θεάτρου σας έχει διδάξει;
 – Και βέβαια. Κυρίως η ανανγνωσία. Να διαβάσει πάρα πολύ από το φαινόμενό. Αυτό με έχει διδάξει. Πίσω από το καλλιμέρα κάποιος, μπορώ να δω τι κρύβεται. Παρακολουθώ πάντοτε τον απέναντι. Είναι επαγγελματική διαστροφή αυτό.

– Τι σημαίνει για σας ο λόγος; Οι λέξεις με τις οποίες επικοινωνούμε...
 – Υπέρροχο πράγμα. Αλλά βλέπεις δυστυχώς συχνά, να εκφρονται από συναδέλφους λέξεις πτώματα, νεκρές λέξεις.

– Πτώματα;
 – Συμβαίνει, όταν δεν έχει ο ηθοποιός τη δυνατότητα να βγάλει τη σάρκα της λέξης, την ουσία. Το συναίσθημα είναι η λέξη. Αυτή είναι και η σύγχρονη αντιλήψη του θεάτρου. Παλαιότερα πίστευαν ότι η λέξη παράγει το συναίσθημα.

– Μπορείς να αναστήσεις μια λέξη;
 – Φυσικά. Με το συναίσθημα. Χωρίς αυτό, η λέξη δε λειτουργεί.

– Η δημιουργία;
 – Μια δύναμη πέρα από σένα. Η επιθυμία να ολοκληρώσεις ένα όνειρο που απλά, το υποψιφύσσει, δεν το γνωρίζεις.

– Φιλία;
 – Για να κρατήσεις έναν πραγματικό φίλο, πρέπει να κάνεις απόσταση σε εκατό φίλους, διότι η φιλία είναι σχέση αμφίδρομη που συνεχώς δοκιμάζεται, σχέση ισχυρότερη και από του αδερφού.

– Ονειρο;
 – Να είμαι καλά. Να μπορώ να παίζω. Κι όταν αισθανθώ ότι δεν είμαι επαρκής, να μπορώ να αποσυρθώ. Θέλω να φροντίσω οικογένεια μου, να μου πει «κάτι συμβαίνει, έλα προς τα έξω».

– Έχετε αποδεχθεί την απόσυρση;
 – Ναι. Παρόλο που ξέρω πως ο ηθοποιός δύσκολα την αντέχει. Δεν μπορεί να είσαι πάνω στη σκηνή και από κάτω να λένε «ο καμένος θα τα πει, δεν θα τα πει». Το έχω δει αυτό κι έχω τρομάξει. Να λες θα τρέψω μαραθινό και να μη σε παίρνουνε τα πόδια σου. Όταν κάποτε ήσουν ολυμπιονίκης, Ολυμπική εικόνα.

– Η σχέση σας με την πολιτική;
 – Έχω με τη φόδρα την εξουσία καλά. Έβρασα πολιτικά ως δημοτικός σύμβουλος. Κάποια στιγμή όμως ένιωσα ότι είχα έλλειμμα στη δουλειά μου και κράτησα τις αποστάσεις μου. Σε καμιά περίπτωση δεν θυσιάζω το θέατρο για την πολιτική.

– Φοβάστε το θάνατο;
 – Απώλεις δεν τον σκέφτομαι. Δεν τον βάζω στο παιχνίδι.

– Ανασφάλεια;
 – Σε αυτό το επάγγελμα, η ανασφάλεια είναι συνεχής. Όχι μόνο η βιοποριστική. Ξεκινώντας ένα ρόλο, το ταξίδι που να λένε «ο καμένος θα πει, δεν θα τα πει». Το έχω δει αυτό κι έχω τρομάξει. Να λες θα τρέψω μαραθινό και να μη σε παίρνουνε τα πόδια σου. Όταν κάποτε ήσουν ολυμπιονίκης, Ολυμπική εικόνα.

– Ισχυροί σοκ;
 – Με το Μίμη Χρυσομάλλη. Μου πέθανε πάνω στη σκηνή. Ήταν αδερφός μου ο Μίμη, αγαπημένος. Ήταν σοκ με διάκριση. Διότι, έπρεπε να συνεχιστεί η παράσταση με άλλο ηθοποιό. Κι εγώ, ενώ άλλα έλεγα επί σκηνής, σκεφτόμουνε το Μίμη. Αγριο, παρατεταμένο σοκ.

– Επιθυμίες;
 – Να είναι καλά η οικογένεια μου. Να αποκτήσω κι άλλα εγγόνια. Να ακολουθήσω μια πορεία όπως την είχα χαράξει, χωρίς απόκλιση ή έλλειμμα.

– Επόμενη δουλειά;
 – Το «Ντα» του Ιρλανδού Χιού Λέοναρτ στο θέατρο Βασιλικό, τέλος Οκτωβρίου.

– Σε ποιους χρωστάτε πράγματα;
 – Στον Κουν, το Βασίλη Διαμαντόπουλο, το Μίνω Βολανάκη και άλλους.

– Τηλεόραση;
 – Αποτοξίνωση τώρα, δεν χρειάζεται πολύ γυαλί.

– Η τηλεοπτική σειρά «Απόστολος και μόνος»;
 – Έχει προκριθεί για βραβείο στο Φεστιβάλ Βερολίνου. Καλή σειρά ήταν, αλλά φτάνει η τηλεόραση.

Βιογραφικό: http://greekactor.blogspot.gr/2011/11/blog-post_4872.html

* Ο Γιώργος Δουατζής (www.douatzis.gr) γεννήθηκε στην Αθήνα, σπούδασε κοινωνιολογία-οικονομία, βιοποριστική ως δημοσιογράφος, ασχολείται κυρίως με την Ποίηση. Έχει εκδώσει είκοσι τέσσερα βιβλία και μετέχει σε τέσσερα συλλογικά. Έργα του έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, ρωσικά, γαλλικά, γερμανικά, ισπανικά, τσεχικά.

Μοιραστείτε το άρθρο: [f](#) [t](#) [St](#)